

school- ontwikkelings - plan

2016-2017

Inhoudsopgave	2
Totaaloverzicht B1	3
Verbeterplan identiteit C1	5
Verbeterplan taalmethode C2	6
Verbeterplan samenwerkend leren C3	7
Verbeterplan ICT C4	8
Verbeterplan professionele gesprekvoering C5	9
Verbeterplan Edi-model C6	10
Begroting, scholing en begeleiding	11
Bijlage 1 Gespreksvoering	12
Bijlage 2 Taal actief	13

Totaaloverzicht B1

Op dit overzicht worden alle verbeter- en ontwikkelingsonderwerpen waarmee de school zich bezig houdt, kort en bondig vermeld. Verdere uitwerking vindt plaats op blad C.

Toelichting.

Door de (verwachte) ontwikkelingen binnen onze stichting waarbij het er op lijkt dat (sommige) scholen in clusters intensiever gaan samenwerken i.v.m. de mogelijke groei naar een Integraal Kindcentrum is schooljaar 16-17 in een heel ander perspectief komen te staan. Deze perspectief wisseling is ook veroorzaakt door de uitwisseling van personeel, met de instemming van beide MR-en, van RKBS De Arenberg en RKBS De Toren. Een langer termijn perspectief voor onze schoolontwikkelingen ontbreekt daardoor voor als nog. Dit schooljaar staat in het teken van onderzoek naar:

- de mogelijkheden van samenwerking tussen beide scholen en de intensiteit daarvan
- een partner in de kinderopvang/voorschoolse educatie die in de samenwerking richting een IKC wil participeren of onderzoek om dit evt. in eigen beheer te doen.
- maatschappelijke partners die in deze samenwerking willen en kunnen participeren
- de mogelijkheid om te kijken of de SBO voorziening van stichting de Waarden zou kunnen aansluiten bij het te vormen cluster..

Onderzoeksvragen die de nodige tijd en expertise vragen. In het taakbeleid is daar rekening mee gehouden door elke leerkracht in tijd te faciliteren i.v.m. deze ontwikkelingen.

Voor het jaarplan is gekozen voor onderwerpen die nodig zijn om in een breder verband dan alleen een onderwijszetting te kunnen participeren. Grootste speerpunt daarbij is communicatie. Met behulp van José Raves (teamconnection) gaan we een ontwikkelingstraject professionele gespreksvoering inzetten waarbij het accent ligt op:

kind gesprekken
emotionele gespreksvoering met ouders
gesprekscyclus.

Dit ontwikkelingstraject is als bijlage aan dit SOP toegevoegd.

Daarnaast zal het dit schooljaar vooral van belang zijn om de ingezette processen te continueren en verder (kleine) stappen te zetten om nog beter aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Dit betekent dat de specifieke aandacht voor de groepsvorming (Goed van Start) en het sociaal-emotioneel leren (Kwink) wordt voortgezet. Ook de aandacht voor het woordenschat- en spellingonderwijs wordt dit schooljaar vervolgd waarbij er uiteraard heel veel raakvlakken zijn met de invoering van onze nieuwe taalmethode.

Aanpassing 6-2 -2017.

Door de ontwikkelingen op bovenschoolsniveau lijkt het wenselijk om de plannen enigszins aan te passen. Het lijkt mij goed om voor beide scholen een MACON/schoolontwikkelingsplan op te stellen voor de schooljaren 17-18 en 18-19 en beide schoolplannen hierop aan te passen. Uitgangspunt daarbij is: samen waar kan, alleen waar moet.

Hierbij denk ik aan de volgende speerpunten en de evt. daarbij behorende (externe) ondersteuning.

1. Leergemeenschap. (Arenberg, Neerhof, Toren en Palet).

- Onderzoeken waar de mogelijkheden liggen om “samen te leren”. Mogelijke kansen liggen in de samenwerking en het delen van expertise op het gebied van zorg, het omgaan met verschillen en het

zoeken van gezamenlijkheid als het om ondersteuning en scholing gaat.

2. Samenwerking Arenberg-Toren.

- A. De komende twee jaar gebruiken om te onderzoeken of de groei naar een IKC waarvan beide scholen deel uitmaken mogelijk is.
- Belangrijke vragen hierbij zijn:
Gaan beide scholen deel uitmaken van dit IKC met behoud van het eigen brinnr. of is het wenselijk om met een nieuw brinnr. of met het brinnr. van één van de scholen te gaan werken.
Belangrijk hierbij is de ontwikkeling van de leerlingenaantallen en de positieve of negatieve effecten die dit kan hebben op de werkgelegenheid. Ook zal vraag moeten worden beantwoord of en zo ja hoe intensief de samenwerking met een organisatie van kinderopvang kan worden. Is De Roef daarbij de meest voor de hand liggende partner of zijn er mogelijkheden tot samenwerking met andere partners.

Opm. het lijkt erop dat we tegen grenzen van samenwerking aanlopen binnen de huidige organisatievormen. Het zou goed zijn om in overleg met de besturen te kijken of e.e.a. anders te organiseren.

B. Communicatie.

- De ontwikkeling die in gezet is wat betreft het voeren van kindgesprekken moet verder uitgerold bij voorkeur volgens het train de trainer model. Ook is het wenselijk te onderzoeken of het mogelijk is te gaan werken met een kinderpanel. (beperkte externe ondersteuning).
- De communicatie met ouders verder ontwikkelen naar ouderbetrokkenheid 3.0 (externe ondersteuning door CPS. (mogelijk instellen ouderpanels)
- De ingezette stap wat betreft de gesprekscyclus verder uitrollen zodat leerkrachten de voortgangsgesprekken en POP-gesprekken met elkaar gaan uitvoeren.

C. ICT/ Techniek.

- De uitrol en inzet van chromebooks en I-pads kan gezamenlijk gebeuren, waarbij er uiteraard per school andere accenten kunnen worden gelegd. Gezamenlijke ICT-werkgroep met ondersteuning van Corné Wouters
- de media-coach positioneren in beide scholen.

D. Samenwerking onderbouw.

- In de begeleiding van VVE-leerlingen, (zie ook 2A) maar ook in het aanbod in de groepen 1- 2 kan er veel samengewerkt worden. De intensiteit hiervan is ook afhankelijk van de keuze die dit schooljaar gemaakt wordt wat betreft werkwijze. Externe ondersteuning is mogelijk, maar vooral kijken of de expertise binnen de stichting kan worden gezocht en gedeeld.

E. Onderwijsleerproces

- afhankelijk van de keuze voor een aanvankelijk leesmethode kan de implementatie gezamenlijk (met beperkte externe ondersteuning) plaatsvinden.
- voor taal blijft er een gezamenlijke werkgroep bestaan.
- op beide scholen “ moet” een nieuwe methode voor Engels en muziek gezocht worden.
Dit kan ook in een gezamenlijke werkgroep, waarbij de uitkomsten “verschillend” mogen zijn.
-aandacht voor “gezondheidsonderwijs”. We hebben een boeiende presentatie gehad van de werkwijze “Heppie Leven”. De werkgroep heeft aangegeven dat het een goed idee is de invoering hiervan verder te onderzoeken. Dit programma is het meest effectief als het in samenwerking met de ouders wordt ingevoerd. Het lijkt goed om binnen “gezondheidsonderwijs” ook de aandacht voor het gebruik van sociale media mee te nemen. Een mogelijkheid is hierbij het Nationaal Media Paspoort. Schooljaar 17-18 zou gebruikt kunnen worden om hier ervaringen op te doen, waarna de scholen eigen keuzes kunnen maken.

F. Zorg.

- zie ook 1 Leergemeenschap.
- wij werken op dit moment met een meerschools IB-er, het geen gecontinueerd zou moeten worden. Aandachtspunt is het gegeven dat de IB-er haar tijd ook invult met zaken als Rots en Water – en, Kies-trainingen, Kindercoach gesprekken etc. Zaken die voor de school een Meerwaarde hebben, maar die wel de nodige druk op de beschikbare tijd opleveren. We

moeten onderzoeken hoe we hier effectief mee om kunnen gaan, waarbij we genoemde trainingen in stand weten te houden en de druk op het IB-schap weten te verlichten.

G. Personeelsbeleid.

- de ontstane situatie voortzetten dat leerkrachten bij de gesprekken over de groepsbezetting aan kunnen geven of zij op de huidige school willen worden ingezet of dat er gezocht mag worden naar mogelijkheden om van school te wisselen.
- verder nadenken over hoe in de ontstane situatie de aansturing van de scholen effectiever kan verlopen waarbij verantwoordelijkheden en ook besluitvorming zo laag mogelijk in de organisatie worden gelegd.

3. School specifiek.

Arenberg.

-hier moet een vervolg komen op het SCL waarbij dit wel de basis blijft van het onderwijs. Een goede mogelijkheid lijkt "Leren zichtbaar maken met Formatieve assessments".

Dit zal dit schooljaar verder moeten worden onderzocht.

-de komende jaren zullen de zaakvakken/wereldoriëntatie een andere invulling moeten krijgen. Dit schooljaar zal duidelijk moeten worden welke richting we op gaan.

-de aandacht voor de creatieve vakken zal, behalve de oriëntatie op een muziekmethode, verder vormgegeven en uitgewerkt worden in het Arenberg-atelier.

Toren.

-de aandacht die er is voor het pedagogisch klimaat (Goed van Start) zal verder gestalte moeten krijgen in het werken met coöperatieve werkvormen. Alle leerkrachten zouden zich in schooljaar 17-18 de 7 basisstructuren moeten eigen maken. In schooljaar 17-18 zou dan gekeken kunnen worden met welk concept de Toren verder wil. De coaching kan intern geregeld worden, de training moet extern gebeuren.

-aandacht blijft nodig voor het taalonderwijs. De verdere implementatie van Taal Actief met speciale aandacht voor het woordenschat onderwijs zal een vervolg moeten krijgen.

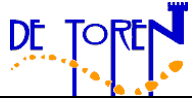
- n.a.v. de opbrengsten van de M-toetsen 2016-2017 lijkt extra aandacht voor effectief begripd leesonderwijs in schooljaar 17-18 belangrijk.

Onderwerp:	Betrokkenen:	Totale planperiode van dit onderwerp:
1. Identiteit Invoering methode "Kleur"!	Team	schooljaar 16-17
2. Taalmethode	Team en werkgroep taalmethode en externe ondersteuning door Marieke Boers (edux)	schooljaar 16-17
3. Samenwerkend leren. Dit verbeterpunt is een combinatie van Goed van Start en Kwink, met veel aandacht voor het veilige klimaat in de groepen en het sociaal emotioneel leren.	Team e en extern deskundige Lambert Pennings (RPCZ)	Vervolg op schooljaar 15-16 .
4. Visie en beleid social media en ICT Aandachtspunten: -zicht hoe wij als Toren kunnen aansluiten bij de op het nieuwe ICT –beleid van stichting de Waarden. -ouderportaal, -website, -rapporten via Parnassys, - omgaan met sociale media	Barry en werkgroep ICT	Schooljaar 16-17

5. Professionele gespreksvoering. Aandachtspunten: kind gesprekken emotionele gespreksvoering met ouders gesprekscyclus.	Team met externe ondersteuning van Teamconnexion (José Raves).	Schooljaar 16-17
6. Werken met het EDI-model.		

Verbeterplan per activiteit:

Voor elk onderwerp, vermeld op blz. B dient een verbeterplan te worden gemaakt volgens dit model.

PLAN C1	
1. Onderwerp: Identiteit	
2. Beginsituatie:	We hebben een proefperiode met Kleur gewerkt en met Hemel en Aarde. We hebben gekozen voor “Kleur” en hebben daar een eenjarig abonnement opgenomen.
3. Streef- en tussendoelen:	Aan het einde van schooljaar 16-17 is duidelijk of “Kleur” voor de komende schoolplan periode onze methode voor “identiteitsonderwijs” is.
4. Succesfactoren en prestatie-indicatoren:	Leerkrachten en leerlingen zijn enthousiast over deze nieuwe methode.
5. Inzet van personeel en middelen:	Vooralsnog lijkt hier geen extra ondersteuning bij nodig.
6. Benodigde scholing, ondersteuning en begeleiding:	Geen.
DO	
7. Te ondernemen acties:	De methode wordt volgens de richtlijnen van de handleiding gebruikt en is een vast agendapunt op onze gezamenlijke teamvergaderingen.
CHECK	
8. Evaluatie en beoordeling:	Tussenevaluatie januari 2017. <ul style="list-style-type: none"> - Traject loopt. Definitieve beslissing zal aan het eind van het schooljaar plaatsvinden. In maart zal er een tussenevaluatie plaatsvinden om te inventariseren of er mogelijk alternatieven moeten worden onderzocht. Eindevaluatie juli 2017. <ul style="list-style-type: none"> - We gaan ook in schooljaar 17-18 met deze methode werken. Gebleken is echter dat we de mogelijkheden die deze methode biedt nog niet optimaal gebruiken. We hebben dan ook besloten om coördinatie van het gebruik van deze methode onder te brengen bij de werkgroep SEO
ACT	
9. Vaststellen, bijstellen, implementatie en borging:	
10. Vervolg:	Ja, maar hiervoor zal geen verbeterplan worden opgesteld.

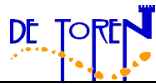
PLAN C2	
1. Onderwerp:	
Implementatie taalactief.	
2. Beginsituatie:	
Het werken met onze oude methode Taaljournaal sloot niet zo goed aan bij onze populatie en de resultaten op woordenschat – en spellinggebied waren niet om over naar huis te schrijven. Dit signaal is in schooljaar 2015-2016 opgepikt door specifiek aandacht te besteden aan woordenschat en spelling en zijn de laatste inzichten daarbij gedeeld met het team. Vooral om pragmatische redenen is er gekozen voor de methode Taal actief. Voor een goede implementatie gaan we externe ondersteuning inkopen.	
3. Streef- en tussendoelen:	
De methode is volgens de afspraken ingevoerd en onze opbrengsten liggen minimaal op wat we van een school met ons schoolgewicht mogen verwachten.	
4. Succesfactoren en prestatie-indicatoren:	
Leerkrachten en leerlingen werken met plezier met deze groepen en de resultaten liggen minimaal op het niveau wat van ons verwacht mag worden..	
5. Inzet van personeel en middelen:	
De implementatie wordt gemonitord door de werkgroep Taal, waarin ook gebruik gemaakt kan worden van de expertise van de leerkrachten van de Arenberg die al ervaring hebben opgedaan met deze methode.	
6. Benodigde scholing, ondersteuning en begeleiding:	
We gaan hier (na goedkeuring) ondersteuning bij inkopen van Marieke Boers (Edux). De begeleiding is als bijlage aan dit SOP toegevoegd..	
DO	
7. Te ondernemen acties:	
Dit komt aan de orde in teamvergaderingen en werkvergaderingen. Tijdens de halfjaarlijkse evaluatie van onze opbrengsten zal er extra aandacht zijn voor woordenschat en spelling.	
CHECK	
8. Evaluatie en beoordeling.	
Tussenevaluatie januari 2017 De implementatie ligt op schema. De activiteiten hebben volgens plan plaatsgevonden. Elke Depauw en Marieke Hopmans zijn de contactpersonen met Marieke Boers die extern het implementatie traject verzorgt. De resultaten op de M-toetsen (spelling, woordenschat) geven reden tot tevredenheid. Marieke anticipeert in de werkgroep Taal Actief waarin ook leerkrachten van de Arenberg zitten.	
Eindevaluatie juli 2017. De implementatie is volgens plan uitgevoerd. Er is nog extra begeleiding verzorgd door Marije Heijdenrijk (Bazalt) waarbij er veel aandacht is geweest voor co-teaching op het gebied van taalonderwijs.. De verdere implementatie krijgt een vervolg door het werken met SCL, waarin een koppeling gelegd zal worden met NT2 onderwijs omdat een (groot) gedeelte van onze leerlingen het Nederlands niet als moedertaal hebben.	
ACT	
9. Vaststellen, bijstellen, implementatie en borging:	
10. Vervolg: Ja, voor het gedeelte SCL-NT zal een nieuw verbeterplan worden opgesteld.	

--

PLAN C3	
1. Onderwerp:	
Samenwerkend leren.	
2. Beginsituatie:	
Uit tussenevaluatie januari 2016	
De focus van deze werkgroep wordt wat verlegd naar "Goed van Start" en de invoering van een programma voor sociaal-emotioneel leren, waarbij we gaan oefendraaien met "Kwink". De werkgroep gaat een coördinerende rol spelen in de aansturing van de processen die op dit moment lopen i.v.m. groepsvorming en bij het uitproberen van de methode "Kwink".	
In de huidige fase van groepsvorming en samenwerkend leren hebben alle ingezette werkvormen tot doel de team- en groepsvorming te optimaliseren. Aan het eind van het schooljaar moet duidelijk worden of we, als het om het "didactisch leren" gaat, ook (meer) coöperatieve werkvormen gaan inzetten en zo ja op welke wijze. Ook moet aan het einde van dit schooljaar duidelijk zijn of "Kwink" onze methode wordt voor sociaal-emotioneel leren of dat we ons ook nog gaan oriënteren op andere methodes.	
Inmiddels is er definitief gekozen voor de methode "Kwink" en krijgt "Goed van Start" een vervolg. Leerkrachten hebben dit schooljaar de mogelijkheid om ondersteuning te vragen van de interne coach SCL van de Arenberg.	
3. Streef- en tussendoelen:	
Aan het eind van het schooljaar moet dit traject geleid hebben tot een kader "Sociale veiligheid en welbevinden" waarin duidelijk omschreven staat hoe we op de Toren met deze aspecten om willen gaan en dat voldoet aan de wettelijke eisen op dit gebied.	
4. Inzet van personeel en middelen en benodigde scholing, ondersteuning en begeleiding:	
Dit verbetertraject wordt teambreed uitgevoerd, waarbij er extra ondersteuning is van Lambert Penning (RPCZ) en indien gewenst Tamara Kamman (interne coach SCL).	
DO	
5. Te ondernemen acties:	
Deze worden opgenomen in de jaarplanning.	
CHECK	
6. Evaluatie en beoordeling:	
Tussenevaluatie januari 2017	
<ul style="list-style-type: none"> - De methode Kwink wordt tot tevredenheid gebruikt en heeft een meerwaarde in ons onderwijs aanbod. - Aan het begin van schooljaar 16-17 hebben we een bijeenkomst gehad o.l.v. Lambert Pennings (RPCZ) waarin we de start van het schooljaar hebben voorbereid. Er zijn volgens plan groepsbezoeken uitgevoerd waaruit de conclusie getrokken kon worden dat er een goed pedagogisch klimaat heerst in 	

<p>de groepen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een tweetal leerkrachten is zich met begeleiding van de interne coach SCL van de Arenberg (Tamara Kamman) aan het verdiepen in het op de juiste wijze toepassen van coöperatieve leer strategieën. - In de tweede helft van het schooljaar moet duidelijk worden voor welke rode draad in ons onderwijs we (in ieder geval voor de komende twee schooljaren) gaan kiezen. <p>Eindevaluatie mei 2017.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het gebruik van de methode Kwink geeft een duidelijke meerwaarde voor het onderwijs dat we willen geven. Wel is gebleken dat we meer aandacht moeten hebben voor de doorgaande lijn in het gebruik ervan. Vandaar dat we besloten hebben om in schooljaar 17-18 de coördinatie van Kwink in handen te leggen van de werkgroep SEO. - De moment coaching van de leerkrachten die ondersteuning wilden op het gebied van SCL is volgens plan uitgevoerd. We hebben tussentijds onze missie-visie geëvalueerd en daar waar nodig bijgesteld. Voor schooljaar 17-18 is ervoor gekozen dat alle teamleden niveau 1 van SCL gaan behalen. Hierbij zal de koppeling gelegd worden met het NT-2 onderwijs. Tamara Kamman wordt als interne SCL-coach voor één dagdeel in schooljaar 17-18 aan de Toren verbonden.
ACT
7. Vaststellen, bijstellen, implementatie en borging:
.
8.Vervolg: Ja, voor SCL-NT2 zal een verbeterplan worden opgesteld. De implementatie van Kwink zal een vervolg krijgen zonder verbeterplan. De coördinatie hiervan komt te liggen bij de werkgroep SEO.

PLAN C4
<p>1. Onderwerp: Visie en beleid social media en ICT</p>
<p>2. Beginsituatie:</p> <p>Omdat dit onderdeel ook stichting breed ontwikkelpunt is wordt dit een belangrijk aandachtspunt. Formatief hebben we het zo kunnen regelen dat onze IB-er Barry Kuijpers 1x per twee weken op woensdag is uitgeroosterd om aan dit verbeterplan te werken.</p>
<p>3. Streef- en tussendoelen en succesfactoren en prestatie-indicatoren.</p> <p>Aan het eind van het schooljaar is ons kader “ICT en sociale veiligheid” klaar en besproken in team en MR. In dit kader wordt een duidelijke richting aangegeven hoe we het ICT-beleid in de periode 17-21 willen vorm geven.</p>
<p>4. Inzet van personeel en middelen benodigde scholing, ondersteuning en begeleiding:</p> <p>De ICT-er wordt hiervoor in tijd gefaciliteerd en de opleiding tot “media-coach” wordt bekostigd. Over de studiebelasting zijn er afspraken gemaakt in de jaartaak.</p>
DO
5. Te ondernemen acties:

De ICT-er zal voor dit verbeterplan een “plan van aanpak” opstellen en dat zal besproken worden met team en directie.

CHECK

6. Evaluatie en beoordeling.

Tussenevaluatie januari 2017.

In tussen heeft Barry Kuijpers de opleiding tot Nationaal Media Coach met goed gevolg afgesloten en heeft hij een informatiebijeenkomst georganiseerd over sociale media en digitaal pesten.

Er is een wifi-netwerk aangelegd en volgens het bovenschoolse plan zijn de chromebooks en de I-pads geleverd. Deze worden nu op “experimentele” basis gebruikt. In de 2^e helft van dit schooljaar zullen er besluiten worden genomen hoe we deze devices in willen zetten in ons onderwijs.

Barry en Claire nemen deel aan de werkgroep ICT (Arenberg-Toren) daar wordt verder beleid voorbereid.

Eindevaluatie juli 2017.

Door het vertrek van Barry (gaat als zelfstandig adviseur verder) is er een nieuwe situatie ontstaan. Een effectieve inzet van chromebooks en I-pads zal een vervolg moeten krijgen. Ook zal de kennis van een effectief sociaal media gebruik aanwezig moeten blijven op onze school. Angela v.d. Broek zal volgend schooljaar 1 dagdeel verbonden zijn aan de Toren om dit te coördineren. Ook zal zij de opleiding tot Nationaal Media Coach gaan volgen.

ACT

7. Vaststellen, bijstellen, implementatie en borging:

8.Vervolg: Ja, hiervoor zal een verbeterplan worden opgesteld.

PLAN C5

1. Onderwerp:

Professionele gespreksvoering.

2. Beginsituatie:

Afgelopen schooljaar is de gesprekscyclus niet verlopen zoals deze zou moeten verlopen. Er zijn wel gesprekken gevoerd maar verslaglegging en monitoring van afspraken was onvoldoende.

Ook binnen onze stichting zijn we op zoek naar een andere meer effectieve invulling van de gesprekscyclus (projectgroep gesprekscyclus) waarvan we de ontwikkelingen zullen volgen.

<p>3. Streef- en tussendoelen en succesfactoren en prestatie-indicatoren: Voor alle leerkrachten is de gesprekscyclus volgens de geldende afspraken binnen de stichting uitgevoerd. De begeleiding is volgens plan uitgevoerd en voor schooljaar 17-18 kunnen er verdere afspraken worden gemaakt aansluitend bij de ontwikkelingen binnen de stichting.</p>
<p>4. Inzet van personeel en middelen, benodigde scholing, ondersteuning en begeleiding: Voor de uitvoering van de huidige gesprekscyclus zijn geen extra middelen nodig. Voor de ondersteuning i.v.m. professionele communicatie wordt externe expertise ingehuurd. (José Raves – teamconnexion).</p>
<p>DO</p>
<p>5. Te ondernemen acties: De gesprekscyclus wordt uitgevoerd volgens de afspraken binnen stichting de Waarden. De ondersteuning i.v.m. professionele ondersteuning word uitgevoerd volgens het bij behorende plan van aanpak. De activiteiten hiervoor zijn in de jaarplanning opgenomen.</p>
<p>CHECK</p>
<p>6. Evaluatie en beoordeling: Tussenevaluatie februari 2017. a. Professioneel communiceren . Dit ontwikkelpunt ligt op schema. De trainingen i..v.m. de gesprekscyclus zijn uitgevoerd en er is een planning gemaakt om de voortgangsgesprekken –POP-gesprekken) te gaan houden. Ook de training van de kindgesprekken is conform de afspraken uitgevoerd, Er komt nu een “coaching on the job” met de leerkrachten die hiervoor belangstelling hebben. Uit deze groep zal volgens het Train de Trainer model een interne coachgroep worden opgeleid. De eerste bijeenkomst i.v.m. emotionele gespreksvoering heeft plaatsgevonden.</p> <p>Eindevaluatie juni 2017. Dit ontwikkelpunt is volgens schema afgerond. De “opgeleide” leerkrachten i.v.m de gesprekscyclus hebben met een aantal leerkrachten gesprekken gevoerd. Voor volgend schooljaar is er in het taakbeleid rekening mee gehouden dat zij de POP- en voorgangsgesprekken gaan verzorgen. Ook de “ coaching on the job” is conform de afspraken uitgevoerd, De leerkrachten uit de bovenbouw hebben met een aantal kinderen een kind gesprek gevoerd. Voor volgend schooljaar is er in het t taakbeleid rekening gehouden met het voeren van kind gesprekken in de bovenbouw en het “oefenen” van kind gesprekken in de onder- en middenbouw. Zij worden daarbij begeleid door leerkrachten die volgens het Train de trainer model zijn opgeleid. Alle leerkrachten die nog niet deelgenomen hadden aan de training “Lastige gesprekken” hebben de opleiding met goed gevolg afgerond en een certificaat ontvangen.</p>
<p>ACT</p>
<p>7.Vaststellen, bijstellen, implementatie en borging:</p>
<p>8.Vervolg: Ja, voor het vervolg i.v.m. gesprekscyclus zal er een verbeterplan worden opgesteld.</p>

PLAN C6	
1. Onderwerp:	
Werken met het EDI-model en coaching on the job.	
2. Beginsituatie:	
Voor een aantal leerkrachten is het principe van coaching on the job nieuw. Een aantal leerkrachten heeft al ervaring met deze vorm van coachen. Wat betreft het EDI-model hebben alle leerkrachten een informatieve bijeenkomst bijgewoond.	
3. Streef- en tussendoelen, succesfactoren en prestatie-indicatoren:	
Er zal gevraagd worden aan het auditteam om een audit uit te voeren op de onderdelen directe activerende instructie en strategieën voor denken en leren. Doelstelling: activerende instructie is in 70 % van de geobserveerde lessen zichtbaar. Strategieën voor denken en leren zijn in 50% van de geobserveerde lessen zichtbaar.	
4. Inzet van personeel en middelen, benodigde scholing, ondersteuning en begeleiding:	
De coaching on the job zal uitgevoerd worden door Marije Heijdenrijk (Bazalt). Voor e coördinatie en invoering van het EDI-model is een werkgroep opgericht. Zij kunnen externe ondersteuning vragen bij Roland Bierkens (het Palet).	
DO	
5. Te ondernemen acties:	
E.e.a is opgenomen in de jaarkalender.	
CHECK	
6. Evaluatie en beoordeling	
Tussenevaluatie januari 2017. EDI-model . De werkgroep heeft het boek bestudeerd en een verdiepende workshop gevolgd bij Roland Bierkens. Zij hebben samen EDI-lessen voorbereid. Volgende stap is om de kennis te gaan delen met collega's. Dit moet in de 2 ^e helft van het schooljaar plaats gaan vinden.	
Eindevaluatie juli 2017 -De begeleiding van de overige leerkrachten door leden van de werkgroep EDI, heeft nog niet structureel plaatsgevonden. Gekeken zal worden of dit volgend schooljaar een vaste plaats kan krijgen in de facilitering voor het samenwerkend leren.	
ACT	
7. Vaststellen, bijstellen, implementatie en borging:	
8 .Vervolg: Ja, niet in een specifiek verbeterplan maar als onderdeel van het samenwerkend leren.	

D. Begroting, scholing en begeleiding 2016-2017

Scholing en begeleiding:

<p>Omschrijving van de activiteit:</p> <ul style="list-style-type: none">
a. Professionalisering van de communicatie met aandacht voor<ul style="list-style-type: none">
-kindgesprekken
-emotionele gespreksvoering met ouders
-gesprekscyclus.
b. Coaching on the job.
<p>Verwachte opbrengst:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Zie verbeterplannen.
<p>Deelnemers (aantal en namen):</p> <ul style="list-style-type: none">
a. - kindgesprekken- alle leerkrachten van de groepen 6 t/m 8 en daarna “learning on the job” met 2 leerkrachten,<ul style="list-style-type: none">
- emotionele gespreksvoering: teamleden die de workshop Lastige Gesprekken in het WTC niet gevolgd hebben,
- gesprekscyclus-leden van de werkgroep gesprekscyclus b. –alle teamleden worden tweemaal “on the job gecoacht”. c. – implementatie Taal actief
<p>Instantie die de activiteit gaat verzorgen:</p> <ul style="list-style-type: none">
a. Teamconnexion – José Raves
b. Bazalt- Marije Heijdenrijk
c. Marieke Boers (Marieke Boers Onderwijsadvies)
<p>Begrote kosten (offerte/contract toevoegen of later toesturen):</p>

- a. € 3200,- (zie bijlage)
- b.** €7800,- (offerte volgt nog)
- c. €2470- (zie bijlage)

Bijlage 1.

Basisschool de Toren
t.a.v. Dhr. M. van Beek
Witte Arend 2
4761 JA Zevenbergen.

Rosmalen, 5 juni 2017.
Betreft offerte TC2016-18

Beste Maas,

Naar aanleiding van het eerder gedane voorstel en de studiemiddag van 21 juni jl. welke met goed gevolg is afgesloten ontvang je hierbij mijn voorstel voor verdere professionalisering en training van je beide teams op het gebied van:

- Kindgesprek
- Emotionele gespreksvoering met ouders
- Gesprekscyclus.

In dit voorstel zijn deze onderdelen verder uitgewerkt.

Met dank voor het in mij gestelde vertrouwen bied ik dit aan voor het uurtarief conform de eerdere offerte TC2016-83: € 80,00.

Totaal inclusief voorbereiding en BTW vrij artikel 11.1.0 wet o.b. **€ 3.200,00**

Betalingscondities.

De eerste deelfactuur € 1.600,00 zal rond november per mail worden toegezonden. De tweede deelfactuur € 1.600,00 rond begin maart 2017.

Algemene voorwaarden: deze zijn te vinden op de website en middels je handtekening in deze offerte voor akkoord v
Graag de getekende offerte retour te mailen aan: joseraves@teamconnexion.nl

Met vriendelijke groeten,
José Raves.

Voor akkoord:

M. van Beek.

Handtekening

Inleiding kindgesprek.

Aandachtig luisteren is een simpel maar
zeer overtuigend instrument om
leerlingen in hun kracht te zetten!
(Cook-Sather, 2002).

Behandel een kind zoals die is, en het zal zo blijven.

Behandel het kind zoals het kan zijn, en het zal zo worden.

Door gesprekken met kinderen te voeren willen we de betrokkenheid van kinderen vergroten zodat ze meer eigenaar worden van hun eigen leerproces. Want we veronderstellen dat betrokkenheid en verantwoordelijkheid uiteindelijk resulteren in hoge(re) leerresultaten.

Het doel van een kindgesprek is om met de leerling zelf te spreken over het leergedrag. Aan de hand van een gespreksformulier stelt de leerkracht in een kort gesprek een aantal vragen, bijvoorbeeld: Welk vak vind je het meest moeilijk en hoe komt dat? Wat zou je zelf anders kunnen doen? Welke hulp zou je nodig hebben? Uit ervaring op andere scholen blijkt dit een effectief middel te zijn om kinderen te betrekken bij hun eigen leerproces, waardoor zij meer gemotiveerd raken om te leren. Met de oudere kinderen worden er ook leerdoelen geformuleerd. Welke score zou je willen halen op de volgende toets en wat heb je daarvoor nodig? Ook bij kinderen blijft het mee laten denken over persoonlijke leerdoelen positief werkt, doordat zij meer 'eigenaar' worden van hun leerdoelen en hun belemmeringen kunnen aangeven.

Plan van aanpak.

De groepsleerkrachten 6,7 en 8 van de beide scholen zullen hierin getraind en gecoacht worden. In de eerste bijeenkomst op **3 februari 2017 09.00 – 10.30 uur** gaan we in op onze eigen visie op dit kindgesprek en het leren van kinderen; onze rol hierin. We oefenen met hoe dit gesprek te starten en leerkrachten worden hierop voor te bereiden. Vervolgens sluiten we af met het maken van een eigen format en belangrijke vragen en aandachtspunten.

De twee 'assistent' coaches worden vanaf **10.45 – 12.00 uur** door mij getraind in hoe de leerkrachten gecoacht worden. **Totaal 3 uren.**

Learning on the job.

Samen met twee leerkrachten als 'assistent' coach onder mijn supervisie zullen de deelnemers gecoacht worden tijdens twee opeenvolgende kindgesprekken. Na het eerste gesprek krijgt de leerkracht direct feedback en in het tweede gesprek de aandachtspunten direct toe te passen.

Hiervoor moeten nog data worden vastgelegd. Indien mogelijk graag zoveel mogelijk aaneensluitend te werken over maximaal 3 dagen.

Dit traject wordt afgesloten met een plenaire bijeenkomst van ongeveer **2 uur** waarin we met elkaar evalueren en afsluiten voor de verdere borging en wat hierbij de eventuele aanvullende rol van de 'assistent' coaches is of kan zijn.

Hiervoor moet nog een datum worden vastgelegd.

Uitgaande van 11 leerkrachten betekent dit per leerkracht anderhalf uur inclusief voorbereiding en nabespreking **18 u**

Totaal 23 uren.

1^e bijeenkomst: 3 februari 2017 09.00 – 10.30 uur met de leerkrachten groepen 6,7 en 8.

Locatie: Arenberg

Evaluatie bijeenkomst: ???

Emotionele gespreksvoering met ouders.

Inleiding.

Sommige scholen hebben te maken met een moeizame communicatie tussen leerkrachten en een aantal ouders. Soms tot situaties die leerkrachten als bedreigend ervaren. Met name slecht nieuwsgesprekken en gesprekken met emotioneel ouders zijn gesprekken waar leerkrachten tegenop kunnen zien.

Deze training wil de communicatie tussen beiden merkbaar verbeteren omdat er met behulp van specifieke gesprekstechnieken meer begrip ontstaat voor elkaar, er een duidelijker beeld ontstaat van wat er nu aan de hand is en welke oplossingen gevonden kunnen worden die voor beide partijen aanvaardbaar zijn.

Na het volgen van de training hebben de leerkrachten handvatten om een gesprek met ouders aan te gaan:

Zij krijgen antwoorden op vragen als:

- welke gesprekstechnieken gebruik ik?
- hoe voer ik een slecht nieuwsgesprek met een ouder?
- hoe ga ik om met weerstand van ouders?
- hoe ga ik met diverse soorten (types) ouders om?
- hoe hou ik balans in afstand en nabijheid?

Tijdens de laatste bijeenkomst worden de ervaringen uit de praktijk geëvalueerd en puntjes op de I gezet.

Plan van aanpak.

In de eerste bijeenkomst gaan we aan de slag met de Transactionele Analyse (inzicht in communicatieve gedragingen en deze aan reacties oproepen) liefst aan de hand van eigen casuïstiek. Ook hebben we aandacht voor het duidelijk stellen van behoeften, de vier niveaus van communiceren en balans in afstand en nabijheid (wie is probleemeigenaar) af te sluiten met een aantal praktische tips.

De tweede bijeenkomst staat in het teken van het emotionele gesprek. We gaan aan de slag met het GEK model (Gelijktijdig in de emotie, Excuseren voor de emotie om dan pas in te gaan op inhoud 'korrigeren'). We sluiten af met de Roos van Cuvelier (omgaan met confrontaties en weerstand).

In de derde bijeenkomst staat gewoonte 4 van Covey: 'Denken en praten in winwin' centraal. Aan de hand van eigen casuïstiek gaan we in op knelpunten of bereiden we samen nog komende lastige gesprekken voor.

1^e bijeenkomst: 6 februari 2017 09.00 – 12.00 uur Arenberg

2^e bijeenkomst: 22 maart 2017 13.00 – 16.00 uur Toren

3^e bijeenkomst: 24 mei 2017 09.00 – 12.00 uur Arenberg

totaal 9 uur. Hier wordt geen voorbereidingstijd voor berekend. Wel ga ik er vanuit dat de deelnemers zelf komen met casuïstiek.

Gesprekscyclus binnen een professionele leergemeenschap.

Binnen de stichting de Waarden wordt het leren van en met elkaar bevorderd o.a. door leerkrachten onderling met elkaar in gesprek te laten gaan over hun eigen functioneren en professionele ontwikkeling. Eventuele gemaakte afspraken worden vastgelegd in het eigen bekwaamheidsdossier om ook hier het eigenaarschap m.b.t. professionaliteit te vergroten.

Dit betekent dat er goede afspraken moeten worden gemaakt over

- het creëren van een veilige setting,
- voorwaarden om aan goede en effectieve feedback te kunnen voldoen,
- het observeren,

- het organiseren en faciliteren hiervan,
- het proces zelf
- en het SMART kunnen formuleren van de te maken ontwikkelingsstappen.

Plan van aanpak.

Samen met de werkgroep bespreken we tijdens de eerste bijeenkomst aan welke voorwaarden zowel de observatie als feedbackgesprek moeten voldoen. We oefenen kort met de aandachtspunten en regels voor feedback.

In de tweede bijeenkomst gaan we dieper in op de ontwikkelingsstappen zelf; hoe deze SMART te formuleren en te maken afspraken over eventuele ondersteuning en borging.

Tevens bekijken we samen of het aangeleverde format ontwikkelingsgesprek voor dit team bruikbaar is dan wel aangepast dient te worden.

Vervolgens gaan de leden van de werkgroep opnames maken van hun feedback / ontwikkelingsgesprekken met leerkrachten. Van een 2 à 3 tal gesprekken bekijken we deze samen en krijgen de werkgroep leden feedback van mij hierop. Met de aandachtspunten en succesfactoren kunnen zij daarna zelf deze gesprekken verder voeren.

Dit traject wordt afgesloten met een eindevaluatie en verdere borgingsafspraken.

1 ^e bijeenkomst:	27 september 2016	15.45 – 17.15 uur Arenberg
2 ^e bijeenkomst:	18 oktober 2016	15.45 – 17.15 uur Toren
Bekijken video opnames:	16 november 2016	13.00 – 15.00 uur Arenberg
Evaluatie:	14 februari 2017	15.45 – 17.15 uur Toren

Totaal inclusief voorbereiding **8 uur**.

Totaal aantal uren van de drie trajecten 40.

		De Toren Tav Maas van Beek Witte arend 2 4761 JA Zevenbergen
Breda	22 juli 2016	
kenmerk	MBO372016	
Onderwerp	Offerte Teamscholing Implementatie Taalactief	

Geachte heer van Beek, Beste Maas,

Hierbij stuur ik je zoals toegezegd een offerte voor teamscholing bij de implementatie van Taalactief versie 4.

Aanleiding

Het team van de Toren is niet teverreden over de taalopbrengsten. Afgelopen schooljaar zijn daarom een aantal verbeteracties op het gebied van spelling en woordenschat in gang gezet. Komend schooljaar gaat men de nieuwste versie van Taalactief invoeren en wil men de eerder ingezette didactische vernieuwingen verder borgen. Het team van de Toren wordt komend jaar versterkt met 3 leerkrachten van De Arenberg. Deze leerkrachten hebben reeds een jaar ervaring met deze methode opgedaan en ook implementatiescholing gevolgd. Er is dus intern expertise over Taalactief 4 aanwezig.

Om de implementatie van Taalactief 4 op teamniveau stevig weg te zetten wil men daarnaast graag twee scholingsbijeenkomsten en een ronde scholing op de werkvloer van een extern adviseur/taalspecialist.

Onderwerpen die in de scholing aan bod zullen komen zijn:

- De opzet en achterliggende visie (didactiek) van de methode
- Kennis van de doorgaande lijn in de verschillende leerlijnen (Spelling, Woordenschat, Taal verkennen, Spreken/luisteren en Schrijven)
- Leerstofplanning
- Omgaan met de benodigde voorkennis
- Organisatiemodel combinatiegroepen
- Effectieve instructie vanuit het IGDI-model
- Tempo- en niveaudifferentiatie
- Opbrengsten methode-gebonden toetsen
- Inzet extra materialen (extra werkbladen, software, Plusboek)

De scholingsbijeenkomsten duren 2,5 uur. Voorafgaand aan de scholingsbijeenkomsten zal steeds een voorbereidingsverleg met interne kartrekkers Taal plaatsvinden. De scholing op de werkvloer zal ook samen met interne kartrekkers uitgevoerd worden.

Na afloop van de scholing zijn vragen en knelpunten mbt de implementatie van Taalactief 4 voor zover mogelijk beantwoord en opgelost. Ook hebben teamleden voldoende bagage meegekregen om het taalonderwijs met de inzet van de nieuwe methode en didactieken een kwaliteitsimpuls te geven. Dat deze kwaliteitsimpuls niet alleen gerealiseerd kan worden door de inzet van de nieuwe methode spreekt voor zich. Er zal in dit scholingstaject ook ingestoken worden op het werkconcept van leerkrachten ten aanzien van effectief (taal)onderwijs (visie, verwachtingen ten aanzien van

leerlingprestaties, instructievaardigheden). Ook zal gewerkt gaan worden aan een krachtige taaleeromgeving in de klas.

Activiteiten	Datum en tijdstip	Investering onderwijsadviseur in dagdelen
2 scholingsbijeenkomsten	<ul style="list-style-type: none"> • September/oktober 2016 • Januari/februari 2017	2,5
2 keer voorbereidingsoverleg met interne kartrekkers Taal	voorafgaand aan de scholingsbijeenkomsten	1
een ronde scholing op de werkvloer inclusief feedbackgesprek bij 9 leerkrachten	November 2016	3 (3 leerkrachten per dagdeel)

Deze opdracht wordt uitgevoerd door Marieke Boers, onderwijsadviseur/taalspecialist, voor een bedrag van €2470,00 voor een investering van 6,5 dagdeel. Dit bedrag is inclusief reistijd en vrijgesteld van btw.

Na ondertekening ontvangt u de volgende deelnota's:

- Oktober 2016: €665,00
- November 2016: €1140,00
- Februari 2017: €665,00

Bij inhoudelijke vragen over deze offerte kunt u zich richten tot ondergetekende, tel. 06 30190055, info@mariekeboersonderwijsadvies.nl.

Ik verzoek u vriendelijk, als u akkoord gaat met deze offerte, deze als pdf digitaal ondertekend te verzenden.

Ik ben zeer enthousiast over dit traject en ik zie uit naar uw reactie en deze samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Datum:
Voor akkoord

Marieke Boers
onderwijsadviseur/taalspecialist

M. van Beek
directeur

Marieke Boers Onderwijsadvies
Loopschansstraat 64
4817 KW Breda

Basisschool De Toren

KvK 61499269